

Příklady dobré praxe

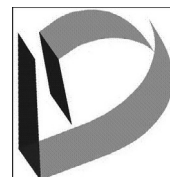

Mgr. Daniela Pospíšilová,
školní metodička prevence,
SOŠ stavební a zahradnická,
Praha 9

Mgr. Jaroslava Apeltauerová,
školní metodička prevence,
výchovná poradkyně, SPŠ
dopravní, a. s., Praha 5

Letos proběhla již popáté konference žákovských prací pod názvem Den porozumění. V tomto projektu jsou zapojeni žáci Střední odborné školy stavební a zahradnické, Praha 9, a Střední průmyslové školy dopravní, Praha 5. Zaměření těchto škol je sice odlišné, ale zájmy, radosti, starosti či přístup k životním situacím žáků obou škol jsou zcela totožné.

Na začátku školního roku připraví školní metodičky prevence, výchovní poradci a zapojení pedagogové vhodná témata, která jsou v souladu se školním vzdělávacím plánem. Úzce navazují na obsah učiva v jednotlivých

předmětech, zaměřují se na prevenci rizikového chování mladistvých, poskytují účastníkům možnost prezentovat své koníčky, zájmy nebo osobní úspěchy. Každoročně je zařazeno i volné téma, které dává zájemci o účast

možnost zvolit si téma vlastní. Přibližně v polovině prvního pololetí jsou tato témata vyhlášena. **Každý žák má svého garanta, tedy pedagoga, který je mu nápomocen.** Žáci pracují jako jednotlivci nebo ve skupinách a vyberou si jedno z nabízených témat, které ve stanoveném časovém úseku zpracují. Nejčastěji se setkáváme s powerpointovými prezentacemi, nezdá se však, že naši žáci jako formu práce zvolí film – připraví si scénář, určí režiséra, herce, kameramana.

Na začátku druhého pololetí proběhnou školní konference na obou školách. Nejlepší práce pak školu reprezentují na společné konferenci žakovských prací na **Dnu porozumění.** Konference vždy zahajují oba ředitelé zúčastněných škol a svým zájmem podpoří žáky připravené na své vystoupení. Přítomny jsou zástupkyně ředitele, vyučující i další pozvaní hosté. Programem pak přítomné provází obě školní metodičky, které akci připravily.

Každý účastník nebo celá skupina předvedou svou prezentaci před publikem – před posluchárnou plnou žáků jiných tříd. Předávají tak své názory, myšlenky, pocity a vědomosti. Posluchači mají možnost nad tématem přemýšlet, diskutovat o něm, pokládat otázky, získávat vědomosti. **Nejdiskutovanější a nejocenenější bývají osobní příběhy,** třeba životní dráha chlapce, který část svého dětského života strávil na ulici, živil se trestnou činností, opakovaně chtěl skoncovat se životem a domov našel konečně na Klíčově, který je pro mnohé synonymem trestu. Lze říci, že posluchači seděli s „otevřenou pusou“, a sledovali životní dráhu úspěšného, mezinárodně uznávaného fotbalisty a neskrývali svou hrdost, že ho mají mezi sebou.

V letošním roce bylo nejsilnější vystoupení čečenského chlapce, který svým vrstevníkům vyprávěl, jak zažil skutečnou válku, jak se rodina skrývala před bombardováním ve sklepech a jak si velice váží možnosti žít v naší zemi. Vyprávěl o své obavě o život svého otce, ale i o hrdosti na něj, že se vrátil do jejich rodného města a podílí se na jeho obnově, ačkoliv by mohl žít v bezpečí a blahobytu u nás. **Stejně zajímavá jsou témata navazující na výuku, jako například prezentace a reklama fiktivních firem.**

Nelze si představit, že každý účastník se svého úkolu zhostí v klidu a bezchybně. Většina žáků je zvyklá vystupovat pouze před svými spolužáky, někdo naprosto suverénně, jiný nejistě a s obavami. Daleko náročnější je pak postavit se před žáky jiných tříd, před šedesátihlavé publikum, které zná přednášející žák pouze od vidění nebo ho nezná vůbec. Někdy se také stane, že žák svou přípravu podcení, jeho projev pak podle toho vypadá. Vždy je potřeba pochválit úspěšné, ale i ošetřit ty, kterým se jejich vystoupení moc nepovedlo. Každý účastník konference si odnáší cenné zkušenosti, které jistě uplatní ve svém budoucím, pracovním zařazení. **Konference žákům**

umožňují vyzkoušet si a naučit se vystupovat na veřejnosti, obhajovat své názory, snažit se o kultivovaný projev před publikem. Žáky učí přijímat jiné názory, kritiku, informace jiných žáků, překonat strach postavit se čelem k pódiu s pocitem, že se mi někdo bude smát.

Každý, kdo v sobě najde kuráž a se svým příspěvkem vystoupí, obdrží **osvědčení o účasti, které má možnost přiložit ke svému životopisu, když se hlásí do výběrového řízení o práci.** Na osvědčení je kromě názvu práce a termínu konání uvedeno, že žák samostatně vypracoval práci na zvolené téma a měl možnost ji obhájit před publikem.

Čtenář si může položit otázku, jak se tak odlišné školy spojily. V roce 2011 byly některé střední školy na území hlavního města Prahy osloveny, aby se zapojily do projektu *Můžu ti pomoci?* Jeho organizátorem byl Dialog Jessenius ve spolupráci s Pražským centrem primární prevence. Hlavní myšlenkou projektu byla podpora při vytváření preventivní strategie zapojených škol vzhledem k jejich potřebám a možnostem, ve spolupráci se žáky podporovat školní metodiky prevence, výchovné poradce a třídní učitele, zapojit žáky do řešení problematiky prevence rizikového chování a zvýšit spolupráci mezi žáky a pedagogy v oblasti prevence. V rámci tohoto projektu proběhlo několik exkurzí a seznamovacích seminářů. Hlavními tématy bylo, jak pracovat s problémovým žákem či problémovou třídou.

Velice zajímavá a poučná byla návštěva žáků a učitelů v terapeutických komunitách v Karlově a Němčicích, kde se klienti léčí z drogové závislosti. Na základě tohoto zážitku vyplouvaly na povrch některé tabuizované skutečnosti, o kterých nebylo jednoduché hovořit před vrstevníky či učiteli. Nikdo nebyl zatracován ani vysmíván, což lze považovat za největší přínos akce. Ve sdílení bylo mnoho lítosti, soucitu, ale i chuť bojovat a čelit svému okolí.

Každý ročník školních konferencí byl plný emocí, citů a soucítění. Žáci hovořili nejen o špatných zkušenostech svých kamarádů závislých na drogách, ale i o svých blízkých. Hovořili o bezmoci, bezohlednosti, fyzickém i psychickém napadání, o skutečnostech, kterým jsou dennodenně vystavováni.

S kolegyní školní metodičkou prevence jsme se rozhodly, že se určitě dá něco vymyslet, abychom žáky motivovaly k jiné životní cestě, přehodnocení hodnot a priorit v jejich životě. Prostřednictvím projektu *Můžu ti pomoci?* měli žáci možnost navštěvovat ve svém volném čase tzv. studentské akademie, které byly zaměřeny na dílny hudební, výtvarné, divadelní nebo fotografické. Zájem žáků i pedagogů o možnost účasti na školních konferencích se každoročně zvyšuje, proto budeme v takto nastartovaném programu určitě pokračovat.

Z pohledu ředitelů

Mgr. Miloslav Janeček,
ředitel SOŠ stavební a zahradnické,
Praha 9

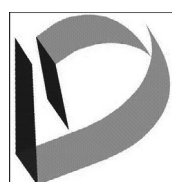
Meziškolní konference žákovských prací Den porozumění pořádá naše škola a Střední průmyslová škola dopravní, a. s., již pátým rokem. Hlavními organizátorkami jsou školní metodičky prevence z obou škol, protože, jak obě možná s trochou nadsázky říkají, **cokoliv školy pořádají pro své žáky mimo vyučování, je prevence.**

Hlavním cílem těchto konferencí je zdokonalit naše žáky v sebeprezentaci, dát jim možnost sdílení svých pocitů, zážitků, vědomostí, dovedností... Velice často žáci vůbec netuší, co jejich spolužáci a vrstevníci dokážou, co již ve svém životě prožili. Konference jim také dávají možnost vyzkoušet si, jaké to je, veřejně prezentovat své myšlenky. Někdy je zajímavé sledovat, jak ti, kteří jsou ve své třídě naprosto sebejistí, mají před větším počtem cizích lidí problémy s trémou. Díky této zkušenosti zjistí, kde mohou být jejich slabiny.

Pro mne i kolegu Novotného z "dopravky", je příjemné, že organizace této akce běží, dá se říci, zcela bez nás. Vždy jsme přizváni až na úplný konec příprav nebo, lépe řečeno, na začátek konference, abychom ji zahájili a vyslechli alespoň některé příspěvky. Důležité je, abychom v průběhu příprav dali organizátorkám i všem vyučujícím, kteří jsou pro žáky garanty jejich prezentací, dostatek prostoru. Je prima, že v našich školách je řada pedagogů, kteří jsou schopni a ochotni pro žáky vymyslet a zrealizovat takové zajímavé akce.

Ing. František Novotný,
ředitel SPŠ dopravní, a. s., Praha 5

Již několik let sleduji projekt Den porozumění, který vznikl na základě přátelství dvou kolegyně – paní Apeltauerové a paní Pospíšilové. Je úžasné, když vznikne myšlenka, a je výborné, když se uskuteční. Nápad, aby žáci "uchopili téma,, a aby udělali prezentaci a o tématu před ostatními spolužáky vyprávěli, je skvělý. Pro ně samotné je to velká zkušenost, která se jim určitě bude hodit do praktického života. Věřím, že tento nápad bude ještě několik dalších let oběma kolegyněmi realizován. Já jim za to děkuji.